

Sygn. akt VII U 1313/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Jarząbek
Protokolant:	sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 stycznia 2016 r. w W.

sprawy S. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania S. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 24 lipca 2015 roku, znak: EPOM/25/(...)

- oddała odwołanie.

Sygn. akt VII U 1313/15

UZASADNIENIE

W dniu 17 sierpnia 2015 r. **S. T.** wniósł za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 24 lipca 2015 r., znak: EPOM/25/(...), mocą której organ rentowy odmówił przyznania mu emerytury pomostowej. S. T. wniósł o zmianę powyższej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu odwołania S. T. zaznaczył, że na dzień 31 grudnia 2008 r. udowodnił staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze przekraczającym wymagany przepisami okres 15 lat. W ocenie odwołującego nowa ustawa nie powinna zmieniać ocen prawnych dokonywanych pod rządami dawnego prawa, gdyż wymaga tego ochrona bezpieczeństwa prawnego oraz zaufania podmiotów prawa do państwa, co m. in. nakazuje, aby ustalone prawa i obowiązki podmiotów nie ulegały zmianom, zwłaszcza tym niekorzystnym. Odwołujący wskazał ponadto, że ma ukończone 63 lata, udowodnił okres pracy w szczególnych 16 lat, 4 miesięcy oraz 16 dni, posiada okres składkowy i nieskładkowy w łącznym wymiarze 36 lat i 8 dni jak również uzupełnienie stażu pracy z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Odwołujący podkreślił, że przez całe życie pracował jako kierowca, że praca ta wymaga ciągłego pozostawiania w sprawności psychofizycznej ze względu na stres, konieczność pracy pod presją czasu oraz zachowania szczególnej koncentracji a także zachowania wymuszonej pozycji ciała przez wiele godzin. Ponadto odwołujący wskazał, że był dwukrotnie operowany w związku ze schorzeniami kręgosłupa pozostającymi w związku z wykonywanym zawodem. Obecnie odwołujący pozostaje bez pracy, a jego szanse na znalezienie zatrudnienia w zawodzie są niskie ze względu na wiek oraz znaczne obniżenie sprawności psychicznej w związku z chorobą oraz procesami starzenia się.

Odwołujący wyraził brak zrozumienia co do wcześniejszego pojmowania pracy kierowcy samochodu ciężarowego jako pracy w szczególnych warunkach oraz odejścia od takiej interpretacji tego zawodu od dnia 1 stycznia 2009 r. W ocenie odwołującego, skarżona decyzja organu rentowego jest dla niego bardzo krzywdząca, gdyż pozbawia na starość środków do życia.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 września 2015 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania S. T. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Organ rentowy określił swoje stanowisko w odpowiedzi na odwołanie oraz w piśmie procesowym z dnia 29 września 2015 r. We wskazanych pismach organ rentowy powołał się na art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych i zaznaczył, że odwołujący po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu ww. ustawy, a ponadto płatnik składek nie zgłosił odwołującego w okresie od 22 lipca 2011 r. do 18 października 2012 r. jako osoby zatrudnionej w warunkach szczególnych. Organ rentowy zaznaczył również, że praca na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony nie została wymieniona w załączniku nr 1 i 2 do ustawy pomostowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

S. T., urodzony w dniu (...), na przełomie lat 1984 – 2015 był zatrudniony jako kierowca. Okresy te, z krótkimi przerwami, obejmowały zatrudnienie:

- w okresie od 1 marca 1984 r. do 31 marca 1987 r. w (...) w W.,
- w okresie od 1 kwietnia 1987 r. do 28 kwietnia 1989 r. w (...) w Z.,
- w okresie od 1 maja 1989 r. do 21 lipca 1989 r. w Zakładach (...) w R.,
- w okresie od 6 września 1989 r. do 1 września 1990 r. w firmie (...). G. w W.,
- w okresie od 1 września 1990 r. do 30 kwietnia 1991 r. w firmie Usługi (...) w W.,
- w okresie od 16 maja 1991 r. do 14 września 1991 r. w (...) w K.,
- w okresie od 17 stycznia 1992 r. do 31 lipca 1992 r. w firmie (...) M. D.,
- w okresie od 16 września 1992 r. do 29 września 1992 r. w Zakładach (...) w K.,
- w okresie od 2 stycznia 1993 r. do 5 kwietnia 1994 r. w (...)W. (...) w K.,
- w okresie od 2 września 1994 r. do 28 marca 1995 r. w P. K. w W.,
- w okresie od 1 września 1995 r. do 21 stycznia 1996 r. w firmie (...)

B. K. w Z.,

- w okresie od 1 lutego 1996 r. do 30 kwietnia 1996 r. w firmie Usługi (...). J. w W.,

- w okresie od 16 marca 2009 r. do 20 listopada 2010 r. w firmie (...)
w W.,

- w okresie od 11 października 2010 r. do 20 czerwca 2011 r. w firmie PPHU (...) w T.,

- w okresie od 22 lipca 2011 r. do 18 października 2012 r. w firmie SM (...) w K.,

- w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 stycznia 2015 r. w firmie (...)
w T..

(świadczenia pracy i oświadczenia świadczące o zatrudnieniu k. 19-71 a.r., 83-109 a.r.).

W dniu 26 marca 2015 r. S. T., złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddziału w W. wniosek o emeryturę pomostową. Do wniosku S. T. załączył kwestionariusz zawierający informacje dotyczące okresów składkowych i nieskładkowych wraz z załącznikami (wniosek o emeryturę, informacja dotycząca okresów składkowych i nieskładkowych oraz załączniki k. 1-71 a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 29 maja 2015 r. wydał decyzję, znak: (...), mocą której odmówił S. T. prawa do emerytury pomostowej. Jako przyczyny decyzji odmownej organ rentowy wskazał, że powód nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, jak również nie udowodnił, że po 31 grudnia 2008 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

Organ rentowy zaznaczył również, że łączny staż pracy odwołującego w szczególnych warunkach wyniósł 9 lat, 8 miesięcy i 25 dni, ze wskazaniem okresów zaliczonych na powyższe oraz okres nie podlegających zaliczeniu wraz z określeniem przyczyn niezaliczenia tych okresów (decyzja ZUS z 29.05.2015 r. k. 77 a.s.).

S. T. wniósł w dniu 25 czerwca 2015 r. podanie o ponowne rozpatrzenie wniosku o emeryturę pomostową. Do wniosku odwołujący załączył dodatkowe dokumenty na potwierdzenie okresów pracy w warunkach szczególnych (podanie z 25.06.2015 r. wraz z załącznikami k. 81-112 a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 25 lipca 2015 r. wydał decyzję, znak: EPOM/25/(...), mocą której odmówił S. T. prawa do emerytury pomostowej z przyczyn podanych w uzasadnieniu. Jak przyczyny decyzji odmownej organ rentowy wskazał, że powód po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej. Organ rentowy zaznaczył również,

że nie uwzględnił zatrudnienia od 22 lipca 2011 r. do 18 października 2012 r. z tytułu zatrudnienia w SM (...) Sp. z o.o. ponieważ zakład pracy nie zgłosił go do ubezpieczenia jako pracownika zatrudnionego w warunkach szczególnych. Organ rentowy zwrócił także uwagę, że stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3.5 tony nie zostało wymienione w załączniku nr 1 i 2 ustawy pomostowej

Łączny staż pracy odwołującego (okresy składkowe i nieskładkowe) organ rentowy ustalił w wymiarze 36 lat i 8 dni, w tym okres 16 lat, 4 miesiące i 16 dni stażu pracy w warunkach szczególnych (decyzja ZUS z 24.07.2015 r. k. 119 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy. Dokumenty te obejmowały przede wszystkim akta organu rentowego oraz widniejące w nich dokumenty prywatne przedłożone przez odwołującego

w związku z ubieganiem się o emeryturę pomostową. Strony nie wnosiły zastrzeżeń do materiału dowodowego zebranego w sprawie, a Sąd nie znalazł podstaw do jego kwestionowania, w związku z czym uznał go za w pełni wiarygodny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie S. T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...), Oddziału w W. z dnia 24 lipca 2015 r., znak: EPOM/25/(...), jest niezasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

Odwołujący S. T. zakwestionował decyzję organu rentowego wskazując, że spełnia warunki do uzyskania emerytury pomostowej. Na stanowisku przeciwnym stał organ rentowy, który uzasadniał prawidłowość skarżonej decyzji okolicznością, zgodnie z którą odwołujący nie udokumentował na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej, wymaganego przepisami okresu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ww. ustawy. Istotą sporu było więc ustalenie, czy S. T. przysługuje prawo do emerytury pomostowej, w szczególności w tym kontekście, czy posiada staż pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu oraz w wymiarze określonych przepisami ustawy o emeryturze pomostowej.

Warunki uzyskania prawa do emerytury pomostowej zostały określone w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.) Zgodnie z art. 4 wyżej wymienionej ustawy, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12 ustawy, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,
5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej,
6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3,
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Ponadto zgodnie z 49 ustawy o emeryturach pomostowych, emerytura pomostowa przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy,
2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 ustawy,
3. w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 2009 r. (zgodnie z art. 57 ustawy) miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Z art. 49 ww. ustawy wynika więc, że odwołujący, aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej, powinien na dzień 1 stycznia 2009 r. legitymować się co najmniej 15- letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywać prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej.

Sąd zaznacza, że podstawowym aktem prawnym regulującym kwestię nabywania przez osoby uprawnione praw emerytalnych jest ustawa o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440; ze zm.), jednakże ustawodawca w osobnym akcie prawnym, tj. ustawie o emeryturach pomostowych, dopuścił możliwość nabycia świadczenia emerytalnego na szczególnych zasadach, polegających na obniżeniu wieku emerytalnego o 5 lat pod warunkiem spełnienia dodatkowych przesłanek. Jedną z tych przesłanek stanowi konieczność udowodnienia posiadania w ściśle określonych przedziałach czasowych okresu

co najmniej 15 lat wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Z tych też względów emerytura pomostowa stanowi świadczenie o charakterze szczególnym,

co w konsekwencji oznacza, że wszystkie ustawowe przesłanki wymagane do jego uzyskania muszą być spełnione kumulatywnie i wykazane w sposób pewny

i wiarygodny (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze VII U 1199/13). Ustawodawca w tym zakresie nie dopuszcza bowiem kolejnego odstępstwa

od powyższego wyjątku.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że S. T. spełnił część przesłanek do uzyskania wskazanego wyżej świadczenia. Urodził się w dniu (...), a więc po 31 grudnia 1948 r., a ponadto w dniu 21 czerwca 2012 r. osiągnął wiek 60 lat. Posiada również okres składkowy wynoszący powyżej 25 lat (36 lat

i 8 dni). Odwołujący przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy emerytalnej. Ponadto ostatni stosunek pracy odwołującego łączący go z firmą (...) został rozwiązany w dniu 31 stycznia 2008 r. w związku z likwidacją jego stanowiska pracy. Jako sporne pozostały przesłanki posiadania przez odwołującego okresu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze i w ramach czasowych przewidzianych cytowanymi wyżej przepisami ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd zwraca uwagę, że wyjątkowy charakter emerytur pomostowych przejawia się między innymi odmiennym ujęciem – na potrzeby tego właśnie świadczenia – pracy

w warunkach szczególnych oraz pracy o szczególnym charakterze niż ustawa emerytalna. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych praca

w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Z kolei w myśl art. 3 ust. 3 ustawy emerytalnej wskazanego wyżej przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac

o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Jak wynika z powyższego, o tym, czy dany rodzaj pracy stanowi w myśl ustawy

o emeryturach pomostowych pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze decyduje okoliczność, czy praca ta widnieje w załącznikach nr 1 i 2 do ww. ustawy.

Analiza załączników do ustawy emerytalnej prowadziła do podzielenia stanowiska wyrażonego w sprawie przez organ rentowy. Bezsportnym jest bowiem, że praca na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3.5 tony nie widnieje w ww. załącznikach. Wyszczególnienie tego rodzaju pracy w innych załącznikach, w szczególności tych o których mowa w art. 32 i 33 ustawy emerytalnej, takich jak choćby załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, nie ma znaczenia do ustalenia prawa wnioskodawcy do emerytury pomostowej. Treść przepisu art. 49 ust. 3 omawianej ustawy jednoznacznie bowiem wskazuje, że szczególny charakter pracy lub warunków pracy należy pojmować właśnie na podstawie definicji przewidzianej w regulacjach ustawy o emeryturach pomostowych, a nie innych aktów prawnych czy też załączników do nich. Nie spełnia bowiem przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ww. ustawy ubezpieczony, którego dotychczasowy okres pracy nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., IIUK 163/11)

Z tych też względów Sąd wskazał na słuszność stanowiska organu rentowego, zgodnie z którym S. T. nie spełnia kumulatywnie przesłanek określonych w art. 4 oraz art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, co przesądziło o braku prawa do dochodzonego świadczenia.

W związku z powyższym, Sąd stwierdził, że skarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. jest prawidłowa i zgodna

z prawem, co skutkowało oddaleniem odwołania S. T. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. jako niezasadnego.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć odwołującemu.

K.S.